

umiddelbart aftvinger den største Interesse i de videste Kredse i vort Folk, tror jeg, jeg tør sige. Der er dør straks at lægge Mærke til, at i § 11, 1ste Stykke, ændres det aarlige Honorar paa 1 200 Kr. til Stiftsprovsterne til et personligt Tillæg paa 1 200 Kr., der skal medregnes ved Pensionsberegningen. Der siges om det, at det er ikke egentligt Vederlag for noget Hverv, men et fast personligt Tillæg, og derfor bør det være pensionsgivende. Det er maaske meget rigtigt, men det er i alt Fald ingen fremtidig Besparelse for Statskassen eller den Konto, hvoraf disse Udgifter skal afholdes. Saa vidt jeg ved, udredes nemlig dette Beløb paa 1 200 Kr. til Stiftsprovsterne udelukkende af Statskassen. Om Pensionen, hvis Lovforslaget ophøjes til Lov, alene skal afholdes af Statskassen, tør jeg foreløbig ikke have nogen Mening om. Men det er ganske ejendommeligt i denne Forbindelse at se, at Honoraret ikke er Vederlag for noget Hverv, og at det derfor bør være pensionsgivende. Lige efter kommer man til Provsternes Løn i Almindelighed. Dør omtales de 40 Kr., som Provsten faar af hver Kirke, der er under ham, plus de 300—500 Kr., han faar paa anden Vis. Naar de foreslaas at være pensionsgivende, kan det altsaa ikke være, fordi de ikke er Vederlag for noget Hverv, som er betroet Provsten, der maa i alt Fald anvendes en anden Motivering. Jeg indser for øvrigt ikke nogen Grund til, at Beløbet i og for sig ikke skulde være pensionsgivende, men at gøre det til en pensionsgivende Indtægt paa en Tid, hvor Spareraabet lyder som ingen Sinde, maa vi fra vor Side tage Afstand fra.

I det Øjeblik et Forslag som dette vedtages, rejser der sig i det hele en Mængde Spørgsmaal, der fordrer Løsning. Er der blot denne Pension efter Mænd, der dør som Provster eller muligvis afskediges som Provster? Rundt om i Landets Embeder sidder der mange Præster, der i deres yngre Aar har været Provster — og det er ikke altid de daarligste Provster, der bliver det i de yngre Aar —, men som senere er forflyttet til et andet Embede og ikke længere er Provster. Vil de nu ikke komme i Betragtning med Hensyn til denne Pension, hvis Forslaget ophøjes til Lov? Og saaledes rejser der sig en Række Spørgsmaal, hvor der ikke i Bemærkningerne gives Spor af Antydning af, hvorledes de skal løses.

Spørgsmaalet om Kordegne og andre kirkelige Tjenestemænd kommer man forholdsvis let over. For det første nedsætter man første Honorarklasse udenfor Køben-

havn med 800 Kr., hvorved den faar samme Størrelse som i København og paa Frederiksberg, hvor man gør disse Stillinger til Honorarstillinger; derved sparer man en ret stor Udgift til Pension — man gaar altsaa her lige modsat Udviklingen med Provsteverderlaget. For øvrigt skal man, indtil det ses, hvad Virkeligheden byder, tale sagte om Besparelser paa dette Omraade, for disse Mennesker, som har ofret deres Kræfter paa denne Gerning gennem en længere Aarrække og maaske, naar de falder væk, efterlader sig Enke og Børn, skal det nok vise sig, at man under en eller anden Form maa komme til Hjælp. Man kan kalde det Pension, man kan kalde det Understøttelse, man kan kalde det, hvad man vil, men det skal nok blive under en Form, som gør et ret dybt Indgreb i de Besparelser, som det jo egentlig var Meningen der skulde fremkomme ved at gøre disse Tjenestemænd honorarlønnede.

Jeg kommer saa til et andet Spørgsmaal, som for mig er et af de allervigtigste i disse to Lovforslag, nemlig Spørgsmaalet om Boligfradrag for Præsterne. Efter det ene Lovforslag er det saadan, at Præsterne i Købstæderne fremdeles skal betale en Ottendedel af Grundlønnen for deres Bolig. Det skal de ogsaa gøre i København efter det andet Lovforslag, og hidtil har det ogsaa været saaledes paa Landet. Det har været en af de Ting, der har gaaet igen i samtlige Lønningslove, en af de Grundpiller, om jeg saa maa sige, som Lønningsordningen i al Almindelighed for de forskellige Tjenestemænd har hvilet paa. Nu kommer man pludselig og foretager en saa opsigtsvækkende Forandring som den, at for Fremtiden skal Præsterne paa Landet ikke yde en Ottendedel af Grundlønnen i Afgift for Tjenestebolig, men derimod henholdsvis 400, 200 og 100 Kr. i Stedet for nu 787, 555 og 435 Kr. Det er at rokke ved en af de Piller, hvorpaa hele vor Lønningsordning hviler, og lade Præsterne paa dette Punkt blive noget for sig selv. Og det er gjort saadan, at det kun kan sætte ondt Blod omkring blandt de Mennesker, som Præsterne bliver sat til at virke imellem. Vel sandt — det er blevet sagt af den højterede Kirkeminister —, disse Præstegaarde er meget store, de er tidt urimelig store i Forhold til de Indtægter, Præsterne sidder med. Men der er nu dog den Udvej — det er gældende Lov nu og skal ogsaa være det fremdeles efter de her foreliggende Lovforslag —, at Præsterne har Lov til at leje Dele af deres store Boliger ud, naar de vil, og i en boligknapp Tid er der jo megen Sandsynlighed for, at